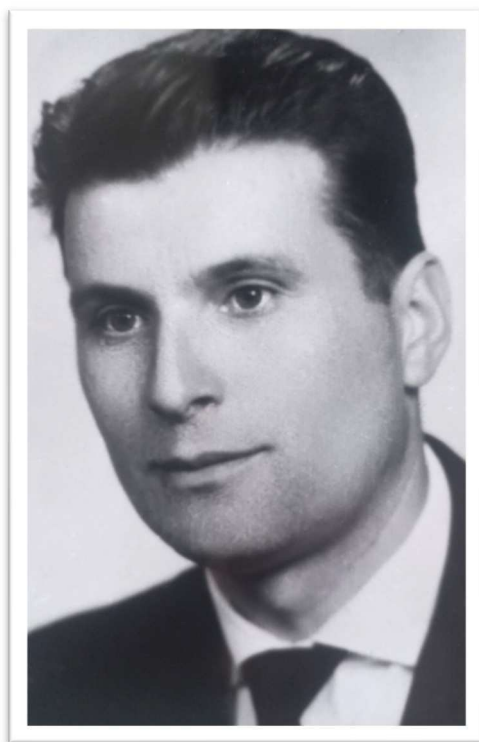

WILHELM SZWERECKI

* 13 I 1927, Merkwiany
† 23 XII 2021, Bielsko-Biała

Wilhelm Szwerecki, syn Mikołaja Szwereckiego (1885–1951) i Jadwigi Szwereckiej z d. Reginis (1898–1985), urodził się w rodzinie chłopskiej w czwartek 13 stycznia 1927 roku na terytorium II RP, na Wileńszczyźnie w zaścianku Merkwiany, gmina Mielegjany, powiat święciański, województwo wileńskie. Miał rodzeństwo: trzy siostry i dwóch braci: Władysławę (po mężu Borkowska, 1918–2011), Walerię (po mężu Borusewicz, 1920–2019), Marię (po mężu Smółka, 1921–2018), Tadeusza (1928–2003) i Mikołaja¹. W Merkwianach Wilhelm uczęszczał do Szkoły Powszechnej w latach 1943–1946.

¹ Ojciec Wilhelma, Mikołaj Szwerecki, zmarł 5 VI 1951 i został pochowany na cmentarzu parafialnym w Cejkiniach (na północ od Merkwian). Zarówno Jadwiga Szwerecka, jak i jej córki, Władysława Borkowska i Waleria Borusewicz, są pochowane w grobowcu rodzinnym na cmentarzu komunalnym w Szczytnie (kwatery B IV, rząd III, numer grobu 1); podobnie brat Tadeusz (kwatery B IV, rząd II, numer grobu 1). Natomiast siostra Maria Smółka spoczywa na cmentarzu komunalnym w Olsztynie przy ulicy Poprzecznej (kwatery 39, rząd 5, numer grobu 2). Brat Mikołaj jest pochowany w Kielcach.

Co dziwne, w obydwu zachowanych w szczycieńskim archiwum LO kwestionariuszach osobowych, Profesor Szwerecki podał niepoprawną pisownię rodzinnego folwarku jako „Mierkwiany” i również niewłaściwie ułożył Merkwiany w ZSRR². Ten ostatni zabieg da się usprawiedliwić ówczesną sytuacją polityczną w Polsce i powszechną, złą zresztą, praktyką przemilczania kresowych rodowodów. W rubryce „znajomość języków obcych” w ankiecie osobowej z 1960 roku napisał, że słabo zna litewski, a biegle w mowie i piśmie posługuje się rosyjskim. Natomiast w kwestionariuszu z 1971 są już inne zapisy: nic nie ma na temat znajomości języka litewskiego, natomiast znajomość rosyjskiego została oceniona na słabą.

Wskutek perturbacji politycznych po II wojnie światowej rodzina Szwereckich została zmuszona przez władze sowieckie do opuszczenia rodzinnej posiadłości, 32-hektarowego gospodarstwa w Merkwianach³, gdyż odmówiła przyjęcia warunków nowego, tj. kołchozowego ładu gospodarczego, które bolszewicy stawiali polskim posiadaczom majątków ziemskich. Z tego powodu – w ramach repatriacji – rozpoczęła się od 1946 roku ich wędrówka rodzinna po Polsce, związana głównie z trzema miastami: Szczycnem, Olsztynem i Korszami. Po przybyciu Wilhelma i Mikołaja Szwereckich do Szczycna (1946) Bolesław Osinowski⁴, skierował braci na półroczne kursy dla młodych nauczycieli do Łuczan.

Dzięki zachowanym w szczycieńskim archiwum LO ankietom personalnym da się, ale nie bez wysiłku, prześledzić ścieżkę zawodową Wilhelma Szwereckiego⁵. Jako pedagog rozpoczynał swą karierę zawodową w wieku 19 lat od nauczyciela tymczasowego od 18 października 1946 w Publicznej Szkole Powszechnej w Dobrym Mieście (Runowo)⁶. Uczył tutaj do 31 sierpnia 1949. Potem, od 1 września 1949, przeniósł się na własną prośbę⁷ do Szkoły Podstawowej i Liceum Ogólnokształcącego

² Ta sama błędna pisownia miejscowości Merkwiany jako Mierkwiany występuje w oficjalnych dokumentach wystawianych przez instytucje państwowe, jak chociażby w zaświadczeniu o akcie urodzenia Wilhelma Szwereckiego sporządzonym przez Mariana Matere, pracownika łódzkiego USC (nr 664/n/48) z 11 XII 1952 r., czy na dyplomie ukończenia studiów magisterskich na warszawskiej AWF.

³ Te historyczne szykany ze strony Sowietów dobitnie nazwała Teresa Szwerecka w wywiadzie udzielonym „Kurkowi Mazurskiemu”. Zob. P. Bielinowicz, *Wypędzeni z własnej ziemi. Kresowe losy Władysławy Borkowskiej, Walerii Borusewicz i Teresy Szwereckiej*; <https://kurekmazurski.pl/wypedzeniz-wlasnej-ziemi-2008042342431/> z 23 IV 2008.

⁴ Bolesław Osinowski był przyjacielem rodziny Szwereckich. W powojennym Szczycnie pracował nie tylko jako urzędnik w systemie oświaty, był bowiem także przez wiele lat dyrektorem tutejszego Państwowego Domu Dziecka.

⁵ Pierwszy kwestionariusz pochodzi z 6 III 1960, a drugi z 26 IV 1971.

⁶ Zachował się odpis nominacji Wilhelma Szwereckiego na tymczasowego nauczyciela Publicznej Szkoły Powszechnej w Dobrym Mieście. Oryginał wystawił 15 X 1946 r. Stanisław Rajko, ówczesny inspektor szkolny. Oprócz niego dokument podpisał kierownik szkoły Walenty Szewczyk.

⁷ Zachował się odpis decyzji A. Zajązkowskiego, inspektora szkolnego w Lidzbarku Warmińskim z 31 VIII 1949 (ldz. 1718/49) w sprawie zwolnienia Wilhelma Szwereckiego ze stanowiska nauczyciela w Runowie.

w Węgorzewie⁸, pracując tam do 31 sierpnia 1950⁹. Od 1 września¹⁰ 1950 był powiatowym instruktorem wychowania fizycznego w Węgorzewie. Z zachowanego w szczycieńskim archiwum dokumentu wynika, że 20 września 1950 Wilhelm Szwerecki zwrócił się do olsztyńskiego Wydziału Oświaty PWRN za pośrednictwem Wydziału Oświaty w Węgorzewie z prośbą o przeniesienie go „ze stanowiska instruktora wychowania fizycznego w Węgorzewie na równorzędne stanowisko do Szczytna”. Prośbę swą motywował „względami natury osobistej” (Inspektorat Szkolny w Węgorzewie, l.dz. 2401/50 z 26 IX 1950). Kuratorium w Olsztynie wyraziło zgodę i od 1 października 1950 Wilhelm Szwerecki był już kierownikiem Referatu Wychowania Fizycznego w szczycieńskim Wydziale Oświaty PPRN. Zajmował to stanowisko do 31 sierpnia 1953. Od 1 września 1953 roku przeszedł na etat nauczyciela wychowania fizycznego w tutejszym Liceum Ogólnokształcącym, zastępując na tym stanowisku pierwszego powojennego nauczyciela wychowania fizycznego, legendarnego Romana Ruszkowskiego (1916–2000). W LO Wilhelm Szwerecki przepracował nieprzerwanie ponad 31 lat: od 1 września 1953 do 31 sierpnia 1984 i po krótkiej przerwie – dodatkowo kilka lat: od 1 września 1987 do 31 sierpnia 1991. Przez pewien okres był równolegle nauczycielem kontraktowym wychowania fizycznego w Szkole Podstawowej nr 1 w Szczytnie w następujących latach: 1957/1958, 1958/1959, 1959/1960¹¹.

Z kwestionariusza osobowego wypełnionego 6 marca 1960 wynika, że Wilhelm Szwerecki zdał wcześniej egzamin uproszczony na Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie i uzyskał kwalifikacje do nauczania wychowania fizycznego w szkołach stopnia licealnego. Następnie podniósł wykształcenie i 24 maja 1975 roku ukończył studia magisterskie w zakresie wychowania fizycznego z wynikiem dobrym na Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie. Nosiła ona wtedy imię gen. broni Karola Świerczewskiego. 13 czerwca 1985 roku uzyskał II stopień specjalizacji zawodowej również w zakresie nauczania wychowania fizycznego. Spod jego kurateli wyszli znani sportowcy, m.in. olimpijczycy: siatkarz Stanisław Zduńczyk i długodystansowiec Bogdan Załuska.

Obowiązki zawodowe Profesor Szwerecki dzielił z powodzeniem z działalnością społeczną. Utrwalił się w pamięci nauczycieli jako aktywista szczycieńskiego ZNP, do którego należał od 1946 roku. Był członkiem władz powiatowych, miejskich i wojewódzkich Szkolnego Związku Sportowego. Zapisał się złotymi zgłoskami jako organizator lokalnego życia sportowego. Zainicjował kilka sportowych projektów

⁸ Zachował się odpis aktu powołania Wilhelma Szwereckiego na stanowisko nauczyciela kontraktowego w węgorzewskiej szkole. Dokument sporządzono 1 IX 1950 r. Podpisał go inspektor szkolny Bolesław Osinowski.

⁹ W ankiecie z 1960 jest 1 IX, a z 1971 – 1 XI. W kwestionariuszu z 1960 r. pominięto etap pracy w Szkole Podstawowej w Runowie.

¹⁰ W ankiecie z 1960 jest 1 IX, a z 1971 – 1 XI.

¹¹ Zachowały się umowy w tej sprawie: 1) z 21 IX 1957 r. zawarta z Wilhelmem Szwereckim przez Bolesława Osinowskiego, kierownika Wydziału Oświaty PPRN; 2) z 19 IX 1958; 3) z 9 IX 1959.

inwestycyjnych w Szczytnie, jak Międzyszkolny Stadion Sportowy i boiska sportowe w tutejszych szkołach. Propagował sporty wodne. Dzięki jego zapalowi powołano Międzyszkolny Ośrodek Sportów Wodnych¹².

Z obydwu ankiet personalnych wynika, że Profesor Szwerecki ani przed 1939 rokiem, ani w okresie okupacji nie należał do żadnych organizacji społecznych lub politycznych. Był bezpartyjny. Jest autorem nieobszernych, ale za to bardzo pożytecznych dwóch opracowań – *Nauczyciele LO* oraz *Losy absolwentów*, zamieszczonych w księdze jubileuszowej wydanej z okazji 40-lecia liceum¹³. Zawarte w nich dane stały się dla mnie punktem wyjścia do ustalania faktów związanych z latami pracy poszczególnych nauczycieli, wychowawców i bibliotekarzy zatrudnionych w LO, poczynając od 1945 roku.

Wilhelm Szwerecki był dwukrotnie żonaty. Ze związku z Teresą Szwerecką¹⁴ z d. Grodź (1934–) urodziło się dwoje dzieci: Andrzej (1954–) i Elżbieta (1955–). Są oni absolwentami szczycieńskiego LO (odpowiednio: 1973, 1974). Drugą jego żoną była Danuta Cielenkiewicz-Szwerecka. W Szczytnie mieszkał pod trzema adresami: Bolesława Bieruta 2 (obecnie Władysława Sikorskiego), Pasymska 13 i Kazimierza Przerwy-Tetmajera 7. W Bielsku-Białej – przy ulicy Żywieckiej 52.

Profesor Wilhelm Szwerecki był wielokrotnie nagradzany. Otrzymał następujące odznaczenia i wyróżnienia:

- 1) Honorowa Odznaka za Zasługi w Sporcie Szkolnym,
- 2) Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski¹⁵,
- 3) Medal 40-lecia Polski Ludowej,
- 4) Medal za Zasługi dla Oświaty Województwa Olsztyńskiego,
- 5) Medal za Zasługi w Rozwoju Sportu Szkolnego z okazji XXX-lecia SZS,
- 6) Nagroda I stopnia Ministra Oświaty i Wychowania,
- 7) Nagroda Kuratora Oświaty i Wychowania,
- 8) Nagroda Specjalna Ministra Oświaty i Wychowania,
- 9) Odznaka 100-lecia Sportu Polskiego,
- 10) Odznaka Tysiąclecia Państwa Polskiego,
- 11) Pamiątkowy Medal 25-lecia SZS,
- 12) Zasłużony Działacz Kultury,
- 13) Złota Odznaka Związku Nauczycielstwa Polskiego (1965, 1978),
- 14) Złoty Krzyż Zasługi.

¹² Wilhelm Szwerecki został kierownikiem Międzyszkolnego Ośrodka Sportowego 1 IX 1953 i pełnił tę funkcję do 31 VIII 1976. Później ośrodek nosił nazwę „Międzyszkolny Ośrodek Sportów Wodnych”.

¹³ Pr. zb., *40 lat Liceum Ogólnokształcącego w Szczytnie. 1946–1984*. Red. A. Wrońska. Szczytno 1986, s. 35–38 i 39–42.

¹⁴ Profesor Teresa Szwerecka aż do przejścia na emeryturę w 1989 roku także uczyła wychowania fizycznego w szczycieńskich szkołach średnich

¹⁵ Tym odznaczeniem Wilhelm Szwerecki został wyróżniony z okazji Dnia Edukacji Narodowej w 1984 r., a więc w czasie, gdy był już na emeryturze (pismo z kuratorium olsztyńskiego sygn. O.II-1170-/24/84 z 26 X 1984).

Profesor Wilhelm Szwerecki zmarł w wieku 94 lat w czwartek 23 grudnia 2021 roku w Bielsku-Białej. Urna z Jego prochami została umieszczona w grobowcu rodziny Thenów na Cmentarzu Parafialnym Opatrzności Bożej w Bielsku-Białej (pole VIII, rząd II, numer grobu 38)¹⁶. Pamięć o tym legendarnym szczycieńskim nauczycielu wychowania fizycznego utrwalono w *Księdze honorowej LO*.

¹⁶ Dziękuję Panu Romanowi Giemkiemu, administratorowi Cmentarza Parafialnego Opatrzności Bożej w Bielsku-Białej, za pomoc w ustaleniu danych o pochówku prof. Wilhelma Szwereckiego i wykonanie fotografii Jego mogiły do *Aneksu fotograficznego*. Dziękuję również Pani Dorocie Pelczarskiej zatrudnionej w kancelarii Parafii Opatrzności Bożej w Bielsku-Białej za pośredniczenie w nawiązaniu kontaktu z Panią Danutą Cielenkiewicz-Szwerecką.

ANEKS FOTOGRAFICZNY

MIEJSCE URODZENIA

Ryc. 1. Merkwiany – miejsce urodzenia Wilhelma Szwareckiego

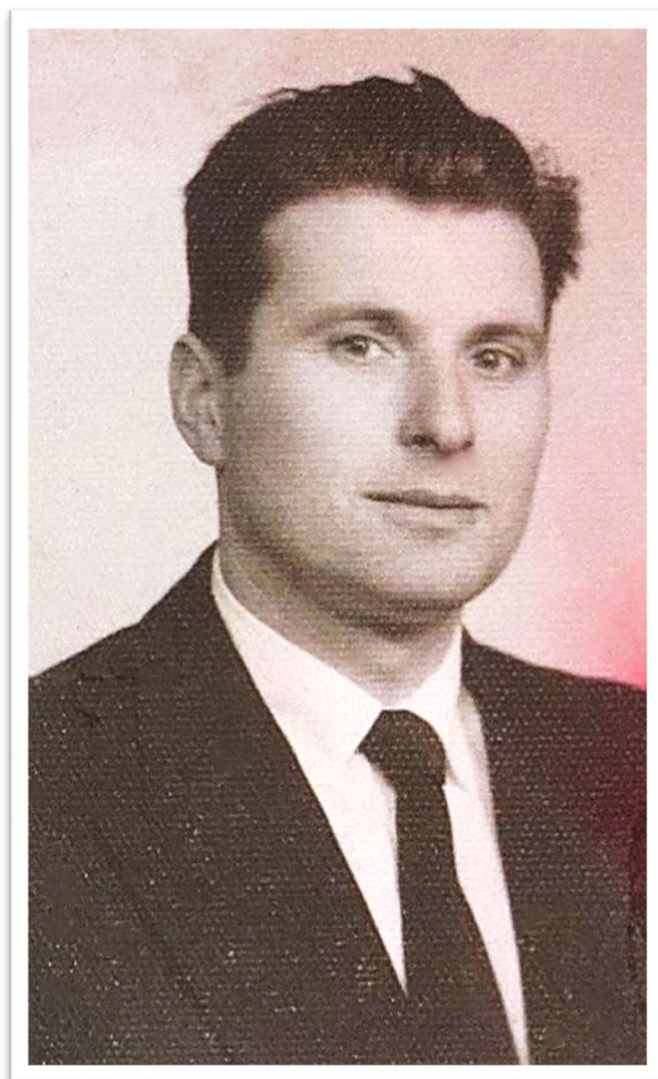
Źródło: <https://www.kami.net.pl/kresy/> (7 III 2024)

PORTRETY

Ryc. 2 (a, b, c, d). Wykadrowane portrety Wilhelma Szwereckiego z czasów pracy w LO
(1957, 1959, 1965, 1986)

Źródło: Archiwum Liceum Ogólnokształcącego w Szczytnie

Ryc. 3. Zdjęcie legitymacyjne Wilhelma Szwareckiego (1977)

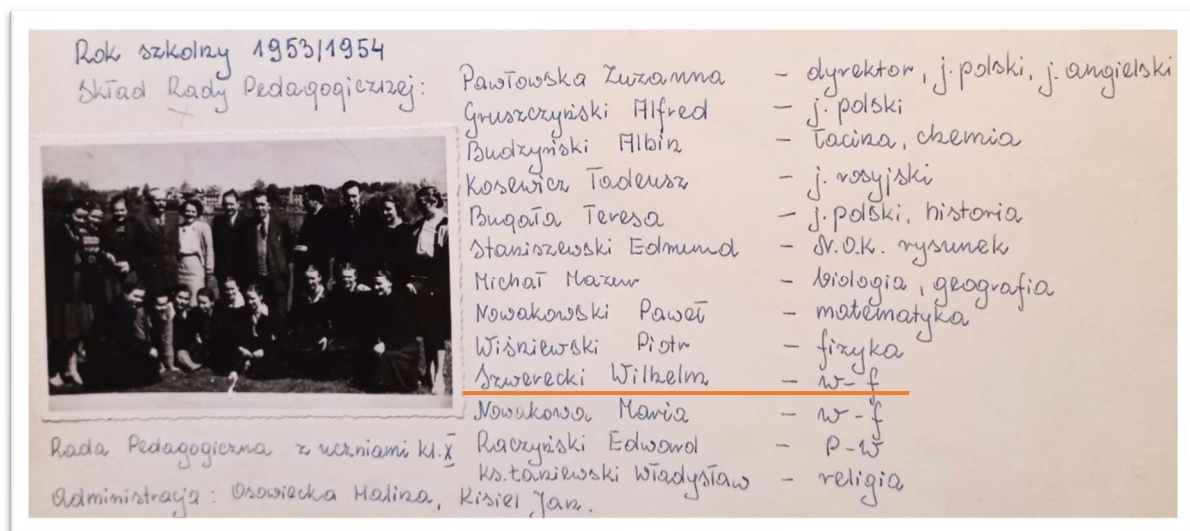
Źródło: Archiwum Liceum Ogólnokształcącego w Szczytnie

PRACA ZAWODOWA

Ryc. 4. Widok na budynek szkoły, w której w latach 1945–1970 funkcjonowało Liceum Ogólnokształcące i w którym nauczycielem wychowania fizycznego był Wilhelm Szwerecki w okresie 1953–1970. Szczytno, ul. Jana Kasprowicza 1.

Źródło: Archiwum Liceum Ogólnokształcącego w Szczytnie

Ryc. 5. Kartka z kroniki szkolnej. W składzie Rady Pedagogicznej LO w r. szk. 1953/1954 po raz pierwszy pojawia się nazwisko Wilhelma Szwereckiego.

Kronikę napisali profesorowie Alina Wrońska i Roman Kasprowicz.

Źródło: Archiwum Liceum Ogólnokształcącego w Szczytnie

Ryc. 6. Rada Pedagogiczna LO z uczniami klasy VIII b w r. szk. 1956/1957.

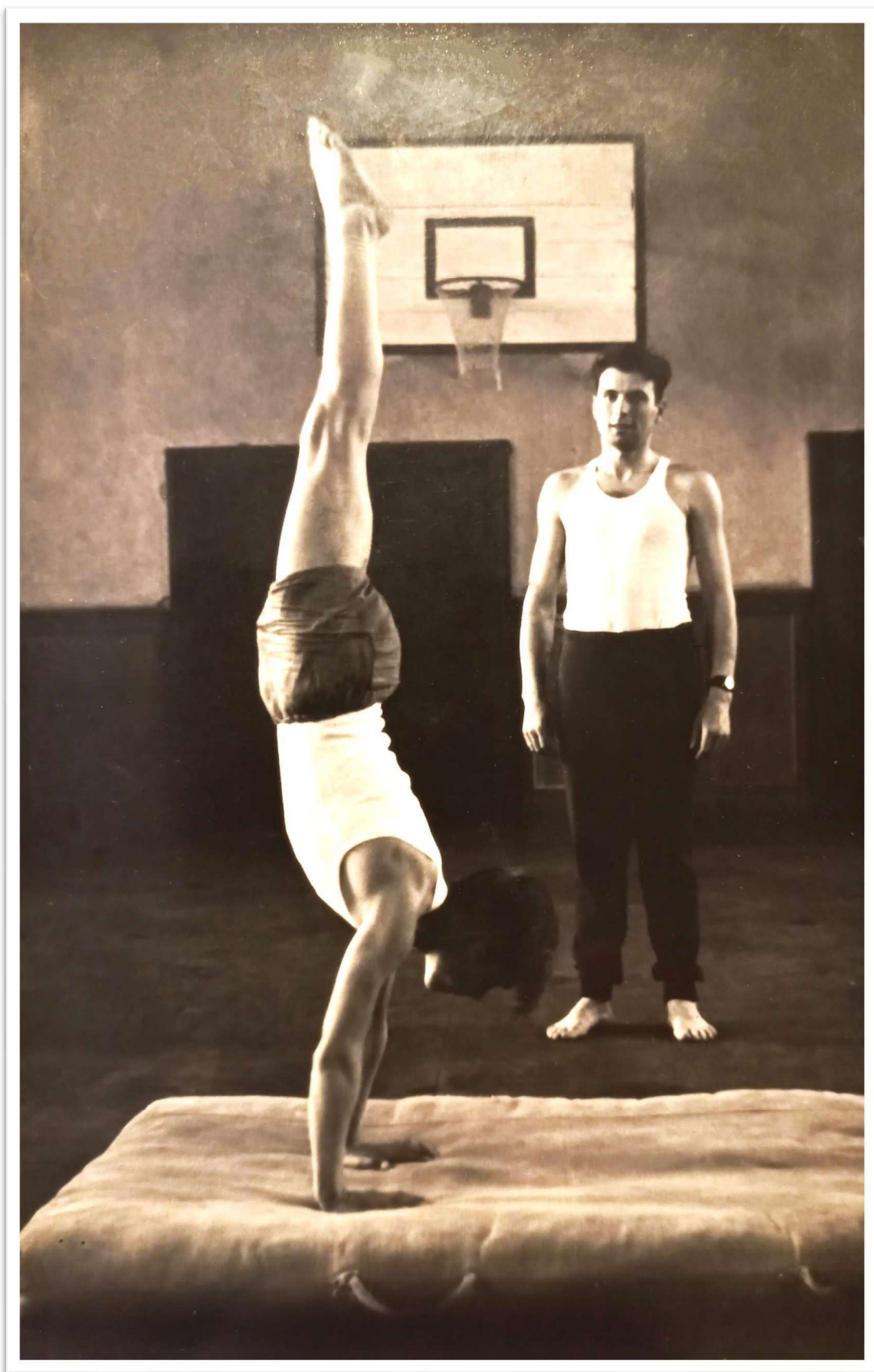
Siedzą o lewej profesorowie: Wilhelm Szwerecki, Adolf Gałuszka, Edward Urbański, NN, Jan Maciejczyk, Janina Lenkiewicz (?), Stanisław Modelski, Stefan Klejment (?), Władysław Sondej.

Źródło: Archiwum Liceum Ogólnokształcącego w Szczytnie

**Ryc. 7. Lekcja wychowania fizycznego z klasą VIII b w r. szk. 1956/1957.
Zajęcia prowadzi Wilhelm Szwarecki**

Źródło: Archiwum Liceum Ogólnokształcącego w Szczytnie

**Ryc. 8. Lekcja wychowania fizycznego z uczniem klasy VIII w r. szk. 1957/1958.
Zajęcia prowadzi Wilhelm Szwarecki**

Źródło: Archiwum Liceum Ogólnokształcącego w Szczytnie

Ryc. 9. Lekcja wychowania fizycznego z uczniami klasy X b. w r. szk. 1957/1958.

Zajęcia prowadzą Stanisława Kowalik i Wilhelm Szwarecki

Źródło: Archiwum Liceum Ogólnokształcącego w Szczytnie

Ryc. 10. Grono pedagogiczne i uczniowie klasy XI w r. szk. 1957/1958.
Siedzą od lewej profesorowie: Telesfor Kocięcki, Wilhelm Szwerecki, Albin Budzyński, NN,
Michał Mazur, NN, Ksenia Miller, Władysław Sondej.

Źródło: Archiwum Liceum Ogólnokształcącego w Szczytnie

**Ryc. 11. Matura w r. szk. 1958/1959. Dyrektor Michał Mazur przemawia do absolwentów.
Od prawej profesorowie: Stanisław Konstanty, Wilhelm Szwerecki, Albin Budzyński,
Władysław Sondej, Michał Mazur, Piotr Wiśniewski (?), Jan Maciejczyk.**

Źródło: Archiwum Liceum Ogólnokształcącego w Szczytnie

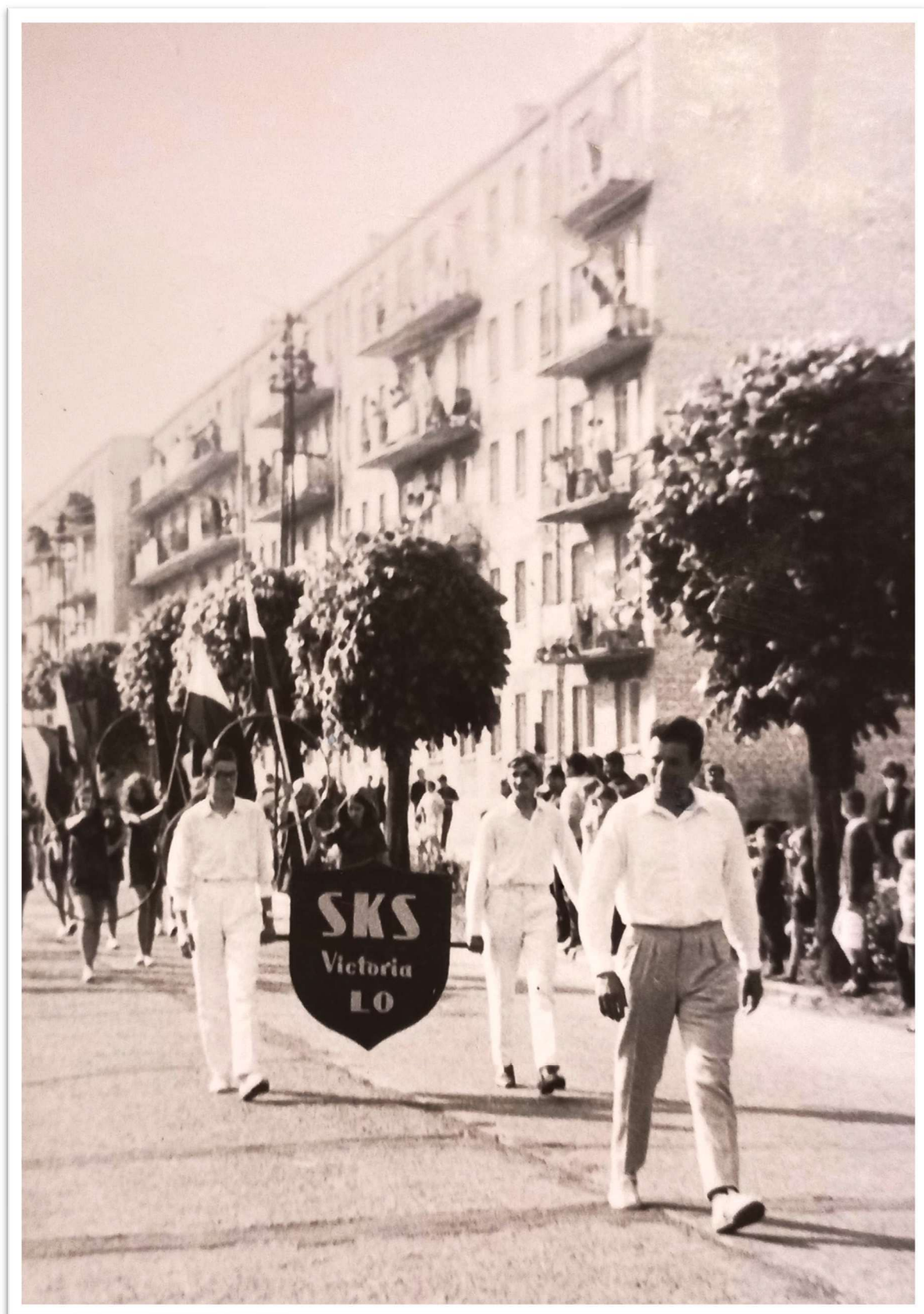
**Ryc. 12. Klasa XI a na wycieczce pod opieką profesorów
Wilhelma Szwareckiego i Władysława Sondeja w r. szk. 1964/1965.**

Źródło: Archiwum Liceum Ogólnokształcącego w Szczytnie

**Ryc. 13. Nauczyciele LO podczas obchodów Święta 1 Maja w Szczytnie (1970).
Nina Czerniawska (pierwsza z lewej), Roman Kasprowicz, NN, Agnieszka Michalczyk,
Michał Mazur – odwrócony plecami, Wilhelm Szwerecki, Jadwiga Budkiewicz, Alina Wrońska.**

Źródło: Archiwum Liceum Ogólnokształcącego w Szczytnie

**Ryc. 14. Defilada sportowa w Dniu Sportu w Szczecinie (6 VI 1970.
Defiladę prowadzi prof. Wilhelm Szwerecki**

Źródło: Archiwum Liceum Ogólnokształcącego w Szczecinie

**Ryc. 15. Zakończenie r. szk. 1969/1970. Od lewej profesorowie:
Roman Kasprowicz, Wilhelm Szwerecki, Zofia Bogucka, Jadwiga Budkiewicz.**

Źródło: Archiwum Liceum Ogólnokształcącego w Szczytnie

Ryc. 16. Współczesny widok na budynek Liceum Ogólnokształcącego, w którym Wilhelm Szwarecki pracował w latach 1970–1986 i 1987–1991.

Autor fotografii: Grzegorz Ojcewicz

Ryc. 17. Współczesny widok na wejście do budynku Liceum Ogólnokształcącego, w którym Wilhelm Szwarecki pracował w latach 1970–1986 i 1987–1991.

Autor fotografii: Grzegorz Ojcewicz

Ryc. 18. Profesorowie (od lewej) Wilhelm Szwerecki, Władysław Sondej i Telesfor Kociński reagują śmiechem podczas oglądania sztuki Aleksandra Fredry *Posażna jedynaczka* wystawionej przez młodzież LO z okazji Dnia Kobiet (8 III 1971).

Źródło: Archiwum Liceum Ogólnokształcącego w Szczytnie

Ryc. 19. Grono pedagogiczne i absolwenci Państwowego Liceum Ogólnokształcącego w Szczutnie po rozdaniu świadectw maturalnych 20 V 1971 roku.

Stoją od prawej profesorowie: Władysław Prystupa, Michał Mazur, NN.

Stoją od prawej profesorowie: Roman Kasprowicz, Mieczysław Matelski, Stanisław Konstanty (między nimi w drugim rzędzie), Władysław Sondej, Nina Czerniawska, Alina Wrońska, Telesfor Kocięcki.

Na samej górze pierwszy z lewej – prof. Wilhelm Szwerecki.

Źródło: Archiwum Liceum Ogólnokształcącego w Szczutnie

Ryc. 20. Prof. Wilhelm Szwarecki podczas obchodów Dnia Sportu w LO w r. szk. 1971/1972

Źródło: Archiwum Liceum Ogólnokształcącego w Szczytnie

Ryc. 21. Profesorowie Mieczysław Matelski i Wilhelm Szwerecki podczas rozgrywek z licealistami podczas obchodów Dnia Sportu w LO w r. szk. 1971/1972.

Źródło: Archiwum Liceum Ogólnokształcącego w Szczytnie

Ryc. 22. Czterej profesorowie w wiosennym słońcu: Roman Kasprowicz, Jan Michalczyk, Wilhelm Schwerecki i Telesfor Kocięcki na boisku szkolnym.

Źródło: Archiwum prywatne Andrzeja Kocięckiego

**Ryc. 23. Obchody 1 Maja w LO (27 IV 1974).
Siedzą od lewej profesorowie: Wilhelm Szwerecki, Roman Kasprowicz, Agnieszka Michalczyk, Zofia Bogucka, Jadwiga Budkiewicz.**

Źródło: Archiwum Liceum Ogólnokształcącego w Szczytnie

Ryc. 24. Grono pedagogiczne z abiturientami 1975 roku.

Siedzą od lewej: Jerzy Małek, Helena Małek, Helena Tarlecka, Roman Kasprowicz, Lidia Szyposz, Jan Michalczyk, Agnieszka Michalczyk, Krystyna Trentowska.

Stoją w pierwszym rzędzie od lewej: Jan Gładkowski i Telesfor Kocięcki.

Pośrodku – Władysław Sondej.

Stoją w pierwszym rzędzie od prawej: Mieczysław Matelski i Wilhelm Szwerecki.

Stoją w drugim rzędzie od prawej: Henryk Zieliński i Jerzy Erwin.

Źródło: Archiwum Liceum Ogólnokształcącego w Szczytnie

Ryc. 25. Klasa IVa szczycieńskiego liceum z nauczycielami. Koniec roku szkolnego 1974/1975.

**W pierwszym rzędzie z dołu od lewej profesorowie: Jerzy Małek, Helena Małek,
Krystyna Trentowska, Lidia Szyposz, Helena Tarlecka, Władysław Sondej,
Wilhelm Szwerecki, Agnieszka Michalczyk, Jan Michalczyk.**

**W drugim rzędzie pierwszy z lewej – Telesfor Kocięcki, pierwszy z prawej – Jerzy Erwin,
trzecia z prawej – Alina Wrońska.**

W trzecim rzędzie pierwsza z prawej – Krystyna Trzcińska.

**W czwartym rzędzie pierwszy z lewej – Jan Gładkowski, wśród uczniów –
Roman Kasprowicz, pierwszy z prawej – Henryk Zieliński, drugi z prawej – Antoni Ostasz.**

Źródło: Archiwum Liceum Ogólnokształcącego w Szczytnie

Ryc. 26. Klasa IVb szczygieńskiego liceum z nauczycielami. Koniec roku szkolnego 1974/1975.
W pierwszym rzędzie od lewej stoi prof. Jerzy Małek. Siedzą: Helena Małek, Krystyna Trentowska,
Lidia Szyposz, Helena Tarlecka, Władysław Sondej, Telesfor Kocięcki,
Agnieszka Michalczyk, Jan Michalczyk.
W drugim rzędzie stoją od lewej: Jan Gładkowski, Antoni Ostasz. Od prawej: Roman Kasprowicz,
Wilhelm Szwerecki.
W trzecim rzędzie od prawej: Alina Wrońska, Jerzy Erwin, Krystyna Trzcńska;
trzecia z prawej – Alina Wrońska.
W piątym rzędzie drugi od lewej – Mikołaj Kozaczuk. Pierwszy od prawej – Henryk Zieliński.

Źródło: Archiwum Liceum Ogólnokształcącego w Szczytnie

Ryc. 27. Klasa IVc szczycieńskiego liceum z nauczycielami. Koniec roku szkolnego 1974/1975.
W pierwszym rzędzie od lewej siedzą profesorowie: Jerzy Małek, Helena Małek, Lidia Szyposz,
Helena Tarlecka, Władysław Sondej, Krystyna Trentowska,
Agnieszka Michalczyk, Jan Michalczyk.
W drugim rzędzie stoją od lewej: Jan Gładkowski i Telesfor Kocięcki.
w drugim rzędzie stoją od prawej: Wilhelm Szwerecki i Roman Kasprowicz.
W trzecim rzędzie pierwszy od prawej – Jerzy Erwin.
W czwartym rzędzie pierwsza od prawej – Alina Wrońska.
W piątym rzędzie pierwszy od prawej – Mieczysław Matelski.
W szóstym rzędzie pierwszy od prawej – Henryk Zieliński.
Źródło: Archiwum Liceum Ogólnokształcącego w Szczytnie

Ryc. 28. Dzień Edukacji Narodowej w LO w 1985 roku.
Siedzą od lewej profesorowie: Krystyna Trzcińska, Wilhelm Szwerecki, Józef Godycki-Ćwirko, Jan Kokoryn, pomiędzy Janiną Gałosz (dyrektorka LO) i Lidią Szyposz – Barbara Sobolewska-Węgrzyn, pomiędzy Lidią Szyposz i Ireną Kask – Galina Goettel, Maria Stypik.

Źródło: Archiwum Liceum Ogólnokształcącego w Szczytnie

**Ryc. 29. Profesorem LO podczas pochodu majowego w 1986 roku.
Od lewej: Czesław Grad (w okularach), Wiesław Topolski, Józef Godycki-Ćwirko,
Wilhelm Szwerecki, Józef Goryszewski.**

Źródło: Archiwum Liceum Ogólnokształcącego w Szczytnie

**Ryc. 30. Zdjęcie pamiątkowe z okazji obchodów 40-lecia LO w Szczytnie (VI 1986).
Stoją od prawej profesorowie: Józef Godycki-Ćwirko, Józef Goryszewski, Jan Kokoryn,
Wilhelm Schwerecki (na lewej klapie marynarki widoczna tasiemka na znak żałoby
po zmarłej w 1985 r. matce Jadwidze Schwereckiej).**

Źródło: Archiwum Liceum Ogólnokształcącego w Szczytnie

Ryc. 31. Rada Pedagogiczna LO i pracownice administracji w r. szk. 1987/1988.

**W pierwszym rzędzie od lewej: Helena Szaniawska, Grażyna Rodak, Piotr Karczewski,
Elżbieta Marczak, Grażyna Krychta, Irena Kask, Krystyna Geldon.**

**W drugim rzędzie od lewej: Małgorzata Kordowska, Barbara Sobolewska-Węgrzyn,
Bronisława Kozaczuk, Lilianna Lomperta, Elżbieta Matwiejczuk, Jolanta Zieniuk-Piwowska,
Wanda Poniatowska.**

**W trzecim rzędzie od lewej: Marek Wróblewski, Bogusława Łopatka, Anna Pawelczyk,
Wilhelm Szwerecki, Józef Goryszewski, Czesław Grad, Tadeusz Wasilewski, Eugeniusz Ozga,
Jerzy Sarbiewski**

Źródło: Archiwum Liceum Ogólnokształcącego w Szczytnie

**Ryc. 32. Zakończenie r. szk. 1987/1988. Do zebranych przemawia Czesław Budzowski,
zastępca przewodniczącego Rady Rodziców.
Siedzą w pierwszym rzędzie od lewej profesorowie: Wilhelm Schwerecki, Józef Goryszewski,
Władysław Sondej, Irena Kask.
W drugim rzędzie od lewej: Anna Pawelczyk, Bronisława Kozaczuk,
Lilianna Lomperta.**

Źródło: Archiwum Liceum Ogólnokształcącego w Szczytnie

**Ryc. 33. Obchody 50-lecia LO (czerwiec 1996).
Stoją od lewej profesorowie wychowania fizycznego: Elżbieta Matwiejczuk,
Roman Ruszkowski, Paweł Szczepaniak, Wilhelm Szwerecki, Marek Wróblewski.**

Źródło: Archiwum Liceum Ogólnokształcącego w Szczytnie

MIEJSCE SPOCZYNKU

**Ryc. 34. Mogiły rodu Szwareckich (Mikołaja, Janiny, Tomasza i in.)
na cmentarzu parafialnym w Cejkiniach (Litwa)¹⁷.**

Źródło: <https://cemety.lt/public/deceaseds/2162251?type=deceased>

¹⁷ Bardzo dziękuję Panu prof. dr. hab. Henrykowi Malewskiemu (Wilno) za przyjacielską pomoc w odnalezieniu mogiły ojca Wilhelma Szwareckiego.

Ryc. 35. Mogiła Mikołaja Szwereckiego, ojca Wilhelma Szwereckiego, na cmentarzu parafialnym w Cejkiniach (Litwa).

Źródło: <https://cemety.lt/public/deceaseds/2162251?type=deceased>

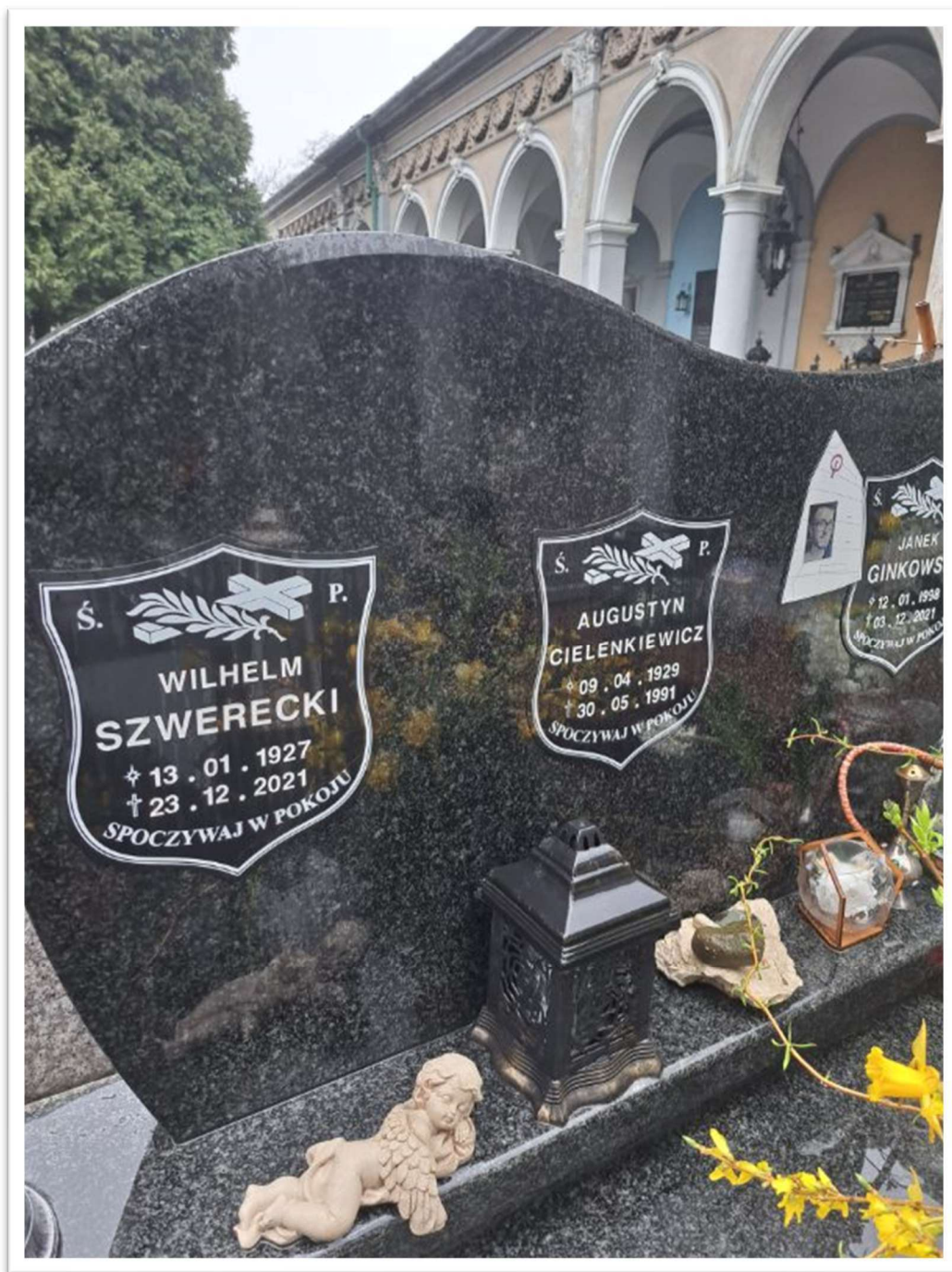
Ryc. 36. Tablica informacyjna na mogile Mikołaja Szwereckiego, ojca Wilhelma Szwereckiego, na cmentarzu parafialnym w Cejkiniach (Litwa).

Źródło: <https://cemety.lt/public/deceaseds/2162251?type=deceased>

Ryc. 37. Grobowiec rodzinny Cielenkiewiczów i Szwareckich na miejscu dawnego grobowca rodzinnego Thenów na Cmentarzu Parafialnym Opatrzności Bożej w Bielsku-Białej. Pochowani ostatnio: Wilhelm Szwarecki, Janek Ginkowski, Augustyn Cielenkiewicz.

Autor fotografii: Roman Giemki

Ryc. 38. Tablica informacyjna na grobowcu rodzinnym Cielenkiewiczów i Szwereckich na Cmentarzu Parafialnym Opatrzności Bożej w Bielsku-Białej.
Pochowani ostatnio: Wilhelm Szwerecki, Janek Ginkowski, Augustyn Cielenkiewicz.

Autor fotografii: Roman Giemki

*Archiwalny materiał kadrowy LO zeskanowała Anna Tobolewska
Biogram napisał i całość opracował dr hab. Grzegorz Ojcewicz*